

راهکارهای معماری اسلامی و سنتی در راستای تامین نیاز در خانه های امروز

مهدی حمزه نژاد^۱، فاطمه مهرآبادی^۲

۱- استادیار گروه معماری، دانشکده مهندسی معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت، hamzenejad@iust.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشکده مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشان،

Ft.mehrabadi@gmail.com

چکیده:

امروزه معماری فضاهای مسکونی در ایران برآورده کننده ی نیازهای روانشناختی مردم مسلمان ایران نیست. مطالعات روانشناختی، تاکید و توجه به هویت را امری ضروری و لازم می داند. در ایران روند ساخت خانه های مسکونی نه نیاز های روانشناختی مردم را برطرف می کند و نه هویت ایرانی _ اسلامی بودن را در بر دارد. هدف در پژوهش حاضر، بررسی اصول و الگوهای سنتی، اسلامی و ایرانی جهت تامین نیازهای روانشناختی مردم برای رسیدن به آسایش و آرامش در خانه های مدرن امروزی است و سعی دارد راهکارهایی بر اساس الگوهای سنتی، اسلامی و ایرانی را که بتواند نیازهای مردم را برطرف کند ارائه دهد. در این پژوهش، ابتدا اطلاعات لازم در زمینه نیازهای روانشناختی انسان در رابطه با مسکن را بررسی و سپس اصول و مبانی اسلامی در خانه های مسلمانان را که در کالبد خانه های سنتی، اسلامی و ایرانی تا حد قابل توجهی تحقق یافته است را بررسی می کند و با روش تحلیلی _ توصیفی به دنبال راهکارهای مناسب در خانه های امروزی است. در جریان پژوهش برای پاسخ دادن به سوال، روش پاسخ به نیازهای گوناگون در شرایط امروز بطوری که سازگار با هویت اسلامی باشد چیست؟ ابتدا با توجه به سلسله مراتب نیاز های انسان در نظریه مازلو و جان لنگ بر اساس کیفیت های محیطی نیازهای مازلو، راهکارهای رفع این نیازها را در معماری اسلامی و سنتی بررسی کرده سپس این راهکارها را در تقابل با وضع موجود در خانه های مدرن قرار داده شده است و نظر گروه های سنی مختلف مردم را در ضمن یک کار آماری جویا شده و در ضمن بررسی داده های آماری نتایج ذیل حاصل گردید: مردم راهکار های معماری سنتی اسلامی را برای رفع نیازهای فیزیولوژی، امنیت و فرانیاز طبیعت گرایی مناسب دیده و راهکارهای موجود در خانه های مدرن را برای رفع نیازهای اجتماعی، خودشکوفایی و زیبایی گرایی مناسب تر دیده اند. پژوهش حاضر بر اساس معماری اسلامی و سنتی ایران شکل گرفته است لذا به دادن راهکارهایی در خانه های مدرن امروزی برای رفع نیازهای فیزیولوژی، امنیت و طبیعت گرایی بر اساس معماری اسلامی و سنتی پرداخته شده است.

کلیدواژه: معماری اسلامی، نیازهای روانشناختی، الگوهای سنتی، هویت، آسایش